

De svaga är de starka

Det är kväll och jag och mina två söner sysslar med lite av varje. Teven är på och jag har just satt mig i soffan. Just nu är det reklam och ett inslag om ett program visas. Utifrån det jag hör låter det som att det kan bli ett bra granskande reportage om allt som händer med den personliga assistansen just nu. Om hur lagen om assistans urholkas och om hur fler och fler blir av med sin rätt till assistans. Många av dessa är barn. Sen kommer det. Meningen som slutar med ”de allra svagaste i samhället”. Jag sneglar på min äldsta son, som lever med personlig assistans, och ser att han tittar upp och lyssnar men inte så uppmärksam. Han vänder ganska snabbt tillbaka till musiken i datorn. Och jag tänker ”Okej, hoppas att han inte hörde det där”.

Någon kväll senare kommer det igen, inslaget om programmet och den där meningen. Nu tittar min son upp och lyssnar. Han ser lite frågande ut men säger ingenting. Jag noterar att han funderar på vad de säger. Och jag tänker ”Vad fan säger ni?”

Jag så trött på att media väljer att prata om att alla som har en normbrytande funktionalitet är svaga. Att det är en grupp som liksom inte är att räkna med. Ingen som kan bidra med något eller behandlas jämlikt. Någon att tycka synd om. En belastning.

Vad förmedlar ni till min son när ni berättar för honom att han tillhör ”de svagaste”? Och varför gör ni det? Kallas han svag för att han behöver en samhällsinsats? Eller är han svag för att han har en normbrytande funktionalitet? Han brottas med dagliga hinder i vardagen varje dag och kan väl knappast kallas svag? Alla som måste kämpa för sina rättigheter, för sin rätt till frihet, självbestämmande och lika värde och som dagligen stängs ute, är väl egentligen de som är allra starkast? Om vi nu nödvändigtvis måste prata om starka och svaga. Vi är ju alla både starka och svaga i olika perioder i livet.

Hur tror ni att det påverkar ett barns självkänsla när vi berättar för det att det tillhör den svaga gruppen i samhället? Vad är det vi förmedlar till dem då? En god självkänsla? Knappast! Den som ständigt och gång på gång får höra ”Du är en svag människa”, eller ”det är synd om dig” tror givetvis på det och lär sig att det är så. Tidigt.

En jag känner skrev nyligen i sin blogg om just det här. Han skriver: ”En viktig poäng är att andras syn på oss bestäms av hur vi ser på oss själva. Vill vi bli respekterade av andra så måste vi respektera oss själva. Vill vi bli värdigt bemötta så måste vi betrakta oss själva som värdiga. Därför vägrar jag att betrakta mig som svag och än mindre som en av de svagaste.”

Och där har vi ett stort ansvar. Om vi tidigt förmedlar till barnen att de tillhör de svaga kommer de knappast att se sig själva som något annat. Den som kallas svag tror att det är så och förväntar sig inte och kräver inte att bli bemött på ett respektfullt sätt, som vem som helst. Särbehandling blir okej. På alla sätt.

Inslaget om det kommande (och egentligen mycket intressanta) programmet slutar. Till min son, som ser uppriktigt frågande ut, säger jag ”Lyssna inte på det där. De vet inte vad de snackar om och har fått allt om bakfoten. De verkar tro att man är svag för att man behöver en samhällsinsats och så är det ju inte! Det vet ju vi”.

Han verkar okej med svaret. Han vet ju bättre eftersom han kan sitt värde. Det berättar jag för honom. Varje dag. Att han är fantastisk. Och långt ifrån svag.

TEXT: SABINA SOLDATI



Har ditt barn en motorisk funktionsnedsättning?

Välkommen till **Stockholms habiliteringsenheters** intensivträning för barn mellan 2 och 6 år.

Ansök tillsammans med barnets habiliteringscenter om en träningsperiod hos oss på stockholm.se/ansok

